

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Ξενάγηση στο Κρητικό Παρελθόν, Πολιτισμοί – Ιστορία» Κύκλος Ομιλιών Τεσσάρων Ενοτήτων

Ο Δήμος Ηρακλείου και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης – Πανεπιστήμιο Κρήτης, συνδιοργανώνουν Κύκλο Ομιλιών Τεσσάρων Ενοτήτων με γενικό τίτλο «Ξενάγηση στο Κρητικό Παρελθόν, Πολιτισμοί – Ιστορία» από την κυρία Αθηνά Κυριακάκη - Σφακάκη, την **Τετάρτη 2 Μαΐου 2018, ώρα 18:00.**

Κύκλος ομιλιών

Οι ομιλίες πραγματοποιούνται στην **Αίθουσα Πολυμέσων του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης**. Θα συνοδεύονται με προβολές εικόνων και στη συνέχεια θα ακολουθεί συζήτηση με το κοινό.

2Η ΕΝΟΤΗΤΑ

Κατοχή Γενουατών (1204-1210), Ενετοκρατία (1204-1645 μ.Χ.), Έναρξη Κρητικού πολέμου (1645 μ.Χ.)

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Ο Ενετός Δούκας Errico Dandolo, απασχολημένος με άλλες κτήσεις, δεν ενδιαφέρθηκε για την Κρήτη αμέσως μετά την απόκτηση της. Την κατάσταση εκμεταλλεύθηκε ο Γενουάτης Αρχιπειρατής, Κόμης της Μάλτας και αντίπαλος των Ενετών, ERRICO PESCATORE. Εγκαταστάθηκε στην Κρήτη, οχύρωσε φρούρια και στερώσε την εξουσία του. Οι επιχειρήσεις εκδίωξης των Γενουατών διήρκεσαν μέχρι το 1210. Ο Ιάκωβος Τιέμπоло ήταν ο πρώτος Ενετός Δούκας του Βασιλείου της Κρήτης. Η Ενετική κατοχή διήρκεσε μέχρι το 1669 και η Κρήτη βρέθηκε υπό την κυριαρχία των Ενετών σε συνθήκες επαχθούς δουλείας.

Πρωτεύουσα του Βασιλείου ήταν η πόλη CANDIA. Ανώτατος άρχοντας ήταν ο Δούκας και σε έκτακτες περιπτώσεις απεστέλετο Γενικός Προβλεπτής. Υπήρχε Στρατιωτικός Διοικητής, Ναύαρχος, και πολυάριθμοι υπάλληλοι που διορίζονταν από τη Βενετία. Η Γαλινοτάτη Δημοκρατία εγκατέστησε στην Κρήτη αποίκους σε 4 φάσεις, εφαρμόζοντας σύστημα στρατιωτικής αποίκησης που επέτρεπε αστυνόμευση και άμεση παρέμβαση σε περίπτωση αντιδραστικής κινητοποίησης. Οι άποικοι σε αντάλλαγμα ελάμβαναν φέουδα. Κατά τους δύο πρώτους αιώνες της Ενετοκρατίας αναφέρονται 27 μεγάλες και μικρές επαναστάσεις και πολλά τοπικά κινήματα των Κρητών κατά των κατακτητών.

Το 1211 εκδηλώθηκε η επανάσταση των Αγιοστεφανητών στο Λασίθι. Ακολούθησαν οι επαναστάσεις των Σκορδήλιδων, των Μελισσινών, των Χορτάτσιδων, του Αλεξίου Καλέργη κ.α.

Το 1363 Ενετοί φεουδάρχες οργάνωσαν την «Αποστασία του Αγίου Τίτου». Επανάσταση κατά την οποία κήρυξαν ανεξάρτητη την Κρήτη, την οποία ονόμασαν Δημοκρατία του Αγίου Τίτου. Η επανάσταση κατεστάλη από τον στρατηγό Νραβέρμε. Το 1527 εξεδηλώθη η επανάσταση του Καντανολέοντος, μετά την καταστολή της οποίας εξορίσθησαν στα νησιά του Αιγαίου και στην Κύπρο οι θεωρούμενες εχθρικές προς τους Ενετούς οικογένειες.

Παρά τους αποικισμούς κατά την διάρκεια της Ενετοκρατίας ο πληθυσμός της Κρήτης είναι κατά το μέγιστος γηγενείς. Οι Ενετοί ήταν συγκεντρωμένοι στα μεγάλα Αστικά κέντρα. Κατά την πρώιμη Ενετοκρατία ο κρητικός πληθυσμός αποδεκατίσθηκε λόγω των επαναστάσεων, των κακουχιών, των αγγαρειών, και των επιδημιών. Μετά τη λήξη των επαναστάσεων επήλθε βελτίωση των συνθηκών ζωής και οικονομική ευμάρεια. Οι Κρήτες πήραν στα χέρια τους το εμπόριο, τη ναυτιλία, τη ναυπηγική, αγόραζαν φέουδα, και μετακινούνται στην τάξη της Κρητικής ευγένειας. Οι Εβραίοι είχαν ισχυρή παρουσία, ισχύ του χρήματος, και είχαν κύριες ασχολίες το εμπόριο και την τοκογλυφία.

Η κοινωνία της Κρήτης μέχρι τον 16^ο αι. ήταν ταξική κατά τα φεουδαρχικά πρότυπα της Ευρώπης. Μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως, 1451, την απώλεια της Κύπρου το 1571, και την έντονη αίσθηση του Τουρκικού κινδύνου, η Βενετία άλλαξε στάση απέναντι στον Κρητικό πληθυσμό. Το θρησκευτικό δόγμα δεν ήταν πλέον αιτία εντάσεων. Σημειώθηκε εξελληνισμός του Ενετικού στοιχείου το οποίο διεκρίνετο από «Ελληνοκεντρική Κρητολατρεία». Οι Νοτάριοι συνέτασσαν τα συμβόλαια στην Ελληνική και Λατινική. Οι Κρήτες φοιτούσαν στα μορφωτικά κέντρα της Candia και με ευκολία συνέχιζαν στα Πανεπιστήμια της Δύσης. Πολλοί δημιουργούσαν επιχειρήσεις. Επίσης εργάζονταν ως γραμματείς, δάσκαλοι και σύμβουλοι. Στην CANDIA λειτουργούσαν μορφωτικά κέντρα στα οποία διδάσκονταν μαθηματικά φιλοσοφία, αρχαία ελληνική γραμματεία, ζωγραφική, κ.α. Στην Κρήτη κατέφευγαν Έλληνες από τα βυζαντινά κέντρα, Κωνσταντινούπολη, Μυστράς, Θεσσαλονίκη, που καταλαμβάνονταν από τους Τούρκους. Ζωγράφοι, εικονογράφοι, ιερείς, μοναχοί, ψάλτες, διδάσκαλοι κ.α. Στα κρητικά εργαστήρια ανθίζει η Κρητική Σχολή Ζωγραφικής, με ακαδημαϊκή τελειότητα, λεπτή τεχνική και χρωματικό πλούτο. Δημιουργούνται κατά την ύστερη Ενετοκρατία οι συντεχνίες, τα ενσινάφια. Από κατάστιχα νοταρίων είναι γνωστά περισσότερα από 50 επαγγέλματα.

Κοινωνική μάστιγα για τους Κρήτες ήταν οι αγγαρείες, και σκληρότερες οι αγγαρείες στην θάλασσα. Οι μαχητές και οι κωπηλάτες ήταν οι δυστυχέστεροι όλων. Οι επιδημίες και μάλιστα οι επιδημίες της πανώλους, ήταν φονικές. Κοινωνική μάστιγα ήταν και οι πειρατικές επιδρομές. Εκτός των αγαθών οι πειρατές αιχμαλώτιζαν πληθυσμούς, και υπάρχουν πληροφορίες για μεγάλης εκτάσεως δουλεμπόριο στα Κρητικά λιμάνια κατά τον 14^ο και 15^ο αι. Είχαν δημιουργηθεί γραφεία αναζήτησης και εξαγοράς αιχμαλώτων των πειρατικών εξορμήσεων, τα οποία πλούσιοι ευσεβείς Χριστιανοί περιελάμβαναν στις διαθήκες των.

Μια πειρατική επιχείρηση το 1645 ήταν η αφορμή του Κρητικού πολέμου.

Η συμμετοχή στις ομιλίες είναι ελεύθερη.

Έκθεση Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης

Λεωφόρος Σοφοκλή Βενιζέλου (Κόλπος Δερματά), ΤΚ 71202, Ηράκλειο Κρήτης

Τηλ.: +30 2810-282740, +30 2810-393630, fax: +30 2810-393636

e-mail: info@nhmc.uoc.gr <http://www.nhmc.uoc.gr> : Natural History Museum of Crete

Κύκλος ξεναγήσεων

Κάθε ενότητα κλείνει με **δύο ξεναγήσεις**, μία στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, με πληροφορίες για την περιοχή στην οποία βρίσκεται (Κιζιλ Τάμπια), και μία σε Αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία που έχουν αναφερθεί στις ομιλίες.

Δηλώσεις συμμετοχών στις ξεναγήσεις : Πελαγία Βελιγραδή, 6938104008 και Αθηνά Αντωναράκη, 6945548800

Στις ξεναγήσεις μπορούν να συμμετέχουν και άτομα που δεν παρακολούθησαν τις ομιλίες. Η διοργάνωση υποστηρίζεται από τους Εθελοντές Τουρισμού του Δήμου Ηρακλείου και τους Φίλους του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας.

Είσοδος στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης για την ξεναγήση: €5 (κανονικό) και €4 (μειωμένο).

Εθελοντική επιμέλεια, παρουσιάσεις και ξεναγήσεις: Αθηνά Κυριακάκη – Σφακάκη
Ξεναγός – Συγγραφέας